

Visitatie

vanuit de Nederlandse Dalton Vereniging

Zelfevaluatie & visitatieverslag

Datum visitatie	9 december 2025
Naam school/kindcentrum	o.d.b.s. de Zuid-Wester
Adres	Julianalaan 78 (tijdelijk adres)
Postcode en plaats	9471 EC Zuidlaren
E-mailadres school/kindcentrum	zuidwester@stichtingbaasis.nl
Telefoonnummer school/kindcentrum	050 409 1658
Bestuurder(s)	Friso Kingma
Leidinggevende school/kindcentrum	Marianne Hardenberg
Daltoncoördinator(en)	Marieke Lemstra (in opleiding)
Aantal groepen	5
Aantal kinderen	103
Aantal leraren/pedagogisch medewerkers	7 leraren, 4 PM-ers
In bezit van daltoncertificaat	4 leraren
Bezig met daltoncursus	geen
Nevenvestigingen	n.v.t.
Stand van zaken inspectie	Voldoende (juni 2025)
Visitatievoorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Besluit vorige visitatie	☒ Licentieverlening/-verlenging
	☐ Versnelde visitatie licentieverlenging
	☐ Anders, ...
Eerste visitatie school/kindcentrum	☐

Woord vooraf

De vorige Daltonvisitatie vond plaats in 2018. In de jaren daarna stond een nieuwe visitatie gepland, maar deze werd uitgesteld, onder andere door de coronaperiode en de tijdelijke verhuizing van de school i.v.m. nieuwbouw. Inmiddels is er een nieuwe datum vastgesteld: op 9 december 2025 zal de visitatie plaatsvinden.

Daltonschool de Zuid-Wester is een kleinschalige, hechte basisschool waar iedereen zich thuis voelt en kinderen met plezier naartoe gaan. We zijn een school in Zuidlaren met ongeveer 100 leerlingen. De school ligt in een groene, rustige woonomgeving. Sinds juni 2024 zijn wij gehuisvest in een tijdelijk gebouw in verband met de geplande nieuwbouw. Naar verwachting keren wij rond mei/zomer 2026 terug naar onze oorspronkelijke locatie aan de Schipborgerweg.

Ons team bestaat uit zeven leerkrachten, een onderwijsassistent, een leerkracht bewegingsonderwijs, een intern begeleider en een directeur. Sinds een jaar werken wij samen met kinderopvangorganisatie Kids First, waardoor wij ook opvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar kunnen aanbieden. Twee pedagogisch medewerkers zijn gestart met het opzetten van deze opvanglocatie. Hoewel dit nog kleinschalig is, verwachten wij een geleidelijke groei. In het nieuwe schoolgebouw zullen twee ruimtes beschikbaar zijn voor de opvang, zodat onderwijs en opvang ook hier onder één dak samenkomen.

De afgelopen jaren kende de Zuid-Wester roerige tijden. Met name personele wisselingen binnen het team en het management (directie en intern begeleider) hebben ertoe geleid dat het Daltononderwijs soms naar de achtergrond verdween in enkele groepen. Het team voelde zich kwetsbaar en de doorgaande lijn in de pedagogische en didactische aanpak werd gemist. Er zijn keuzes gemaakt gericht op het verbeteren van leerresultaten, waarbij daltonprincipes niet altijd als uitgangspunt dienden.

In de afgelopen jaren zijn er opnieuw belangrijke stappen gezet om het Daltononderwijs stevig te verankeren binnen onze school. Een eerdere directeur bracht veel expertise mee op het gebied van Dalton, maar het tempo van veranderingen werd door het team soms als hoog ervaren, wat de betrokkenheid onder druk zette. In het schooljaar 2024–2025 is er samengewerkt met een interim-directeur, die samen met het team voortbouwde op de eerder ingezette koers. De focus lag op daltonprincipes, differentiatie en de voorbereiding op de nieuwbouw. Tevens volgden we, als team, een daltonscholing begeleidt door Glenda Noordijk, waarin alle daltonprincipes weer naar voren kwamen. Daarmee zijn waardevolle basisstappen gezet in de verdere ontwikkeling van onze school als Daltonschool. Twee leerkrachten hebben de opleiding Daltononderwijs gevolgd en hun opgedane kennis actief gedeeld met het team.

Sinds augustus 2025 ben ik gestart als nieuwe directeur van de Zuid-Wester. Ik heb gemerkt dat er binnen het team veel betrokkenheid is en een gedeeld verlangen om het Daltononderwijs weer stevig neer te zetten. Tegelijkertijd is er ook realisme: we zijn in ontwikkeling en willen zorgvuldig bouwen aan een stevige basis. We kiezen bewust voor een aanpak waarin we niet te snel gaan, maar wel doelgericht en met ambitie werken aan het versterken van onze Daltonidentiteit.

We realiseren ons dat we nog niet zijn waar we willen zijn, maar kijken positief naar de ontwikkeling die gaande is. In dit verslag geven we een beeld van waar we nu staan en welke ambities we hebben voor de toekomst.

Namens het team van de Zuid-Wester,

Marianne Hardenberg
directeur

1. Zelfreflectie

1.0 Aanbevelingen vorige visitatie

(niet van toepassing bij 1e licentieverzoek)

School/kindcentrum

Aanbevelingen (noteer de aanbevelingen van de vorige visitatie)

Aanbeveling 1: Keuzewerk: we hebben gezien dat jullie grote stappen hebben gezet en de ontwikkeling ook verder willen voortzetten. Wij adviseren: creëer binnen het keuzewerk uitdaging. Hier is winst te halen door:

- Leerlingen meer eigenaarschap te geven
- Hier meer leerling-gestuurd te werk te gaan
- Lege vakjes op de weektaak geeft al mogelijkheden

Laat leerlingen vrij in de keuze hoe lang ze aan iets willen werken

Aanbeveling 2: Verantwoordelijkheid: We zien op jullie school leerlingen die het aan kunnen om meer verantwoordelijkheid te kunnen dragen voor hun eigen leerproces. Er moet een verschuiving komen van leerkracht-gestuurd naar meer leerling-gestuurd onderwijs. Denk na over hoeveel controle je wilt houden? Is die controle altijd nodig? Creëer ruimte voor eigenaarschap van de leerlingen (taakbrief, keuzewerk, eigen leerdoelen en ik doelen, reflectie, wil je verder richting gepersonaliseerd leren?).

School/kindcentrum

Wat hebben we gedaan en wat is het resultaat?

Aanbeveling 1: Keuzewerk

Tijdens de vorige visitatie werd geadviseerd om binnen het keuzewerk meer uitdaging te creëren en leerlingen meer eigenaarschap te geven. Sindsdien zijn er kleine stappen vooruit gezet:

- In elke klas is een keuzekast aanwezig (groepen 3 t/m 8), en groep 1/2 werkt met een keuzebord.
- Begin schooljaar 2025–2026 zijn vernieuwde afspraken gemaakt over basistaken, klaartaken, keuzetaken, eigen taken en zorgtaken.
- Kinderen in de bovenbouw plannen hun keuzewerk zelfstandig gedurende de week. In de middenbouw (3 t/m 5) plant de leerkracht het keuzewerk moment in.
- In de bovenbouw is er een lade gereserveerd voor de eigen taak, waarbij kinderen een eigen doel formuleren en hieraan werken. Dit is nog in ontwikkeling.
- De keuzetaken worden bewust gekozen en zijn bedoeld om energie te geven. Ze zijn geen “stopwerkjes”, maar een waardevolle aanvulling op het leerproces.
- Na elke vakantie worden de keuzetaken vernieuwd.

Hoewel we de gewenste mate van uitdaging nog niet volledig realiseren, zijn we als team in gesprek over hoe we dit verder kunnen vormgeven. We bouwen zorgvuldig op en kiezen voor kwaliteit en willen dit niet te gehaast doen.

Aanbeveling 2: Verantwoordelijkheid

Er werd geadviseerd om meer leerling-gestuurd te werken en leerlingen meer verantwoordelijkheid te geven voor hun leerproces. We zijn in ontwikkeling en we maken stappen. Wel zien we nog genoeg ruimte voor ontwikkeling en hebben wij ambitie om dit verder uit te bouwen;

- De weektaak is in de groepen 3 t/m 6 opnieuw geïntroduceerd en wordt sinds het begin van het schooljaar 25-26 in alle groepen (groep 3 t/m 8) gebruikt als planningsinstrument op papier. De kleuters werken met een planbord. Er is een duidelijke doorgaande lijn geborgd over de weektaak.
- Kinderen plannen hun taken zelf, houden rekening met instructiemomenten en reflecteren op hun keuzes (dit laatste is ook samen met de leerkracht die in gesprek gaat wanneer bepaalde keuzes wellicht anders uitpakken). In de groepen 1 tot en met 4 plannen de kinderen hun taken per dag, waarbij groep ½ gebruik maakt van het planbord; vanaf groep 5 gaan de kinderen plannen per halve week en wordt dit uitgebouwd naar plannen per week. In de bovenbouw plannen kinderen per week.
- Reflectie komt terug via de reflectiemiddelenposter en de reflectiepot (voor/tijdens/na de les). De reflectiepot is sinds schooljaar 25-26 geïntroduceerd in alle groepen. Er zijn verschillende kleuren vragen (voor/tijdens/na de les). De vragen zijn in alle groepen hetzelfde, in de onderbouw worden de vragen naar het niveau van de kinderen aangepast door de leerkracht.
- Kinderen leren zelf hun werk nakijken en bepalen of het nog hulp behoeft of afgerond is (door middel van de plek waar ze het werk neerleggen of dit in te vullen op hun weektaak). In de onderbouw bespreekt de leerkracht het de gemaakte taak met de leerling en controleert samen met de leerling hoe het gegaan is. In de middenbouw leveren de kinderen hun werk in bij de inleverplek in de klas. Daar maken de kinderen de keuze of zij nog hulp nodig hebben (inleveren bij het vraagteken) of dat het werk de kast in kan (inleveren bij klaar). De leerkracht controleert steekproefsgewijs het ingeleverde werk bij klaar. In de bovenbouw leveren de kinderen hun werk in op de hoek van hun eigen tafel, met daarbij hun weektaak. Op de weektaak tekenen de kinderen het werk af. Daarbij geven zij aan op welke dag de taak afgerond is (kleur van de dag) en geven zij aan hoe de taak ging (groen/oranje/rood). De leerkracht controleert de weektaak gedurende de week.
- Er wordt gewerkt aan het ontwikkelen van persoonlijke leerplannen voor eigentaken vanuit de keuzekast. Dit komt terug door middel van 'de lege la' in de keuzekast.

We zien dat kinderen bewuster omgaan met hun planning en keuzes. De overgang naar meer leerling-gestuurd werken is in gang gezet, maar vraagt tijd en begeleiding. We maken hierin kleine, maar betekenisvolle stappen.

We zijn ons ervan bewust dat we als school in ontwikkeling zijn. We maken weer waardevolle en zorgvuldige stappen. Als team hebben we de ambitie om Dalton stevig op de kaart te zetten. Tegelijkertijd willen en kunnen we niet te snel gaan: we kiezen bewust voor een opbouwende aanpak waarin we ruimte geven aan groei, reflectie en het leren van elkaar. De basis is gelegd en van daaruit bouwen we verder aan een toekomstbestendige Daltonschool waarin we dit schooljaar inzetten op drie onderdelen; weektaak, reflectie en keuzewerk.

Visitatieteam

Wat zien we terug?

Wij herkennen de ontwikkeling die jullie beschrijven. We zien dat er de afgelopen periode gericht is gewerkt aan onder andere het versterken van keuzewerk en verantwoordelijkheid. Het invoeren van keuzekasten, de weektaak en de inzet van reflectietools laten zien dat de basis weer is neergezet.

We zien dat leerlingen verantwoordelijkheid nemen voor hun werk. Tegelijkertijd constateren we dat het werken met eigen doelen en de verdieping van het keuzewerk nog in ontwikkeling zijn en nog niet in alle groepen even sterk zichtbaar zijn. Dit sluit aan bij de fase waarin jullie als school zitten.

Wij gaan verderop in dit verslag uitgebreider in op deze punten, passend bij de verschillende kernwaarden. We beschrijven daar wat wij hebben gezien en welke vervolgstappen passend zijn.

Wat wij waarderen is jullie gedrevenheid om te ontwikkelen. Jullie kijken realistisch naar waar jullie staan, zetten kleine maar betekenisvolle stappen en kiezen voor kwaliteit boven snelheid.

Beschrijf hieronder per kernwaarde het volgende:

- Wat heb je de afgelopen tijd gedaan? (ontwikkelproces)
- Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?
- Wat zijn de ontwikkelpunten?

De indicatoren op kind-, pedagogisch medewerker/leraar- en school/kindcentrumniveau, evenals de bouwstenen in de gedachtenwolken kunnen hiertoe een hulpmiddel zijn, zie hiervoor de bijlagen op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'.

1.1 Vrijheid in gebondenheid / verantwoordelijkheid en vertrouwen

---

School/kindcentrum

Binnen onze school werken we vanuit het principe dat kinderen vrijheid krijgen binnen duidelijke kaders. We willen dat zij leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces, waarbij vertrouwen in hun ontwikkeling centraal staat. De afgelopen periode hebben we als team gewerkt aan het versterken van deze kernwaarde in de dagelijkse praktijk.

Wat hebben we gedaan?

- In de groepen 3 t/m 6 zijn vernieuwde afspraken gemaakt over het gebruik van weektaken en het plannen van taken. De doorgaande lijn is nu geborgd.
- De kinderen plannen hun taken zelfstandig, met begeleiding waar nodig.
- Ook zijn keuzekasten geïntroduceerd, die ruimte bieden voor eigen taken en het werken aan ik-doelen.

Wat gaat goed?

- Kinderen krijgen meer ruimte om hun werk zelf te plannen.
- De weektaak biedt structuur én ruimte voor eigenaarschap.
- In de groepen 3 t/m 8 wordt er gewerkt met zorgtaken (zie zorgtakenbord in de klas). In groep ½ wordt gezamenlijk gezorgd voor het opruimen van de klas. We stimuleren hiermee het zorgdragen, met elkaar, voor de werk- en leeromgeving in de school, maar besteden ook aandacht aan het zorgdragen voor het schoolplein, zoals het netjes opruimen van al het buitenmateriaal.

Ontwikkelpunten

- Het formuleren van eigen leerdoelen door de kinderen vraagt nog oefening. We bieden deze mogelijkheid aan in 'de lege la' in de keuzekast. Op dit moment wordt er in de bovenbouw gewerkt met een formulier over het eigen leerdoel, waarmee kinderen wordt gevraagd vooraf beter na te denken over hun eigen leerdoel en de praktische uitvoering daarvan. We willen dit gaan uitbreiden naar groep 5.
- We willen in het nieuwe gebouw persoonlijke leerdoelen zichtbaar maken.
- In het nieuwe gebouw komt het gezamenlijke leerplein weer terug. Daar kunnen de kinderen weer oefenen met het in vertrouwen buiten de klas te kunnen werken. Het biedt de kinderen weer meer keuzevrijheid voor het kiezen van hun eigen werkplek

en de kinderen oefenen met verantwoordelijkheid nemen om daar zelfstandig met hun taken aan de slag te gaan.

- We willen onze weektaak graag verder ontwikkelen, zodat er een weektaak op maat ontstaat. Op dit moment is de weektaak voor iedereen, in de jaargroep, hetzelfde. Alle kinderen weten wat er van hen verwacht wordt en er zijn duidelijke afspraken gemaakt over differentiatie met de kinderen. Echter deze differentiatie is niet terug te zien in een weektaak op maat. We zouden graag ons weektaaksysteem anders willen inrichten, zodat er de mogelijkheid ontstaat om gemakkelijker weektaken op maat te maken.
- Tijdens een Daltonscholing, vorig schooljaar, werd er verwoord dat wij, als team, veelal geneigd zijn om te veel verantwoordelijkheid zelf te dragen: “het zweet moet op de goede rug staan.” Vanuit deze eye-opener streven we ernaar om meer verantwoordelijkheid bij de kinderen zelf te leggen. We proberen de kinderen meer vertrouwen te geven en los te laten, zodat kinderen meer ruimte krijgen om eigenaarschap te ontwikkelen over hun leerproces. Dit vraagt een bewustwordingsproces bij de leerkrachten en is in ontwikkeling.

Reactie visitatieteam

Wij hebben als visitatieteam gezien dat jullie een duidelijke doorgaande lijn hebben neergezet in het werken met weektaken. Vanaf groep 3 plannen leerlingen hun eigen taken en zien we dat de keuzekasten in de groepen worden ingezet zoals bedoeld. De weektaak biedt voor de meeste kinderen structuur, maar er is nog onvoldoende ruimte voor echt eigenaarschap. De zorgtakenborden zijn in alle groepen zichtbaar en dragen bij aan het gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor groep en materialen. Mooi gedaan!

Wij zien dat het eigenaarschap van leerlingen nog verder kan worden verdiept. Het werken aan persoonlijke leerdoelen kan sterker worden vormgegeven. Ook de differentiatie binnen de weektaak is nog niet voldoende zichtbaar. Vooral leerlingen die meer aankunnen krijgen op dit moment te weinig uitdaging of te weinig ruimte om op hun eigen niveau te werken. Zie aanbeveling.

1.2 Zelfstandigheid

School/kindcentrum

Zelfstandigheid is een belangrijke pijler binnen ons Daltononderwijs. We willen kinderen leren om zelfstandig keuzes te maken, hun werk te plannen en verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerproces. Dit vraagt om een veilige en gestructureerde omgeving waarin kinderen kunnen oefenen en groeien.

Wat hebben we gedaan?

- Binnen de school is de doorgaande lijn voor het zelfstandig werken bijgeschaafd. Praktisch gezien hebben we hiervoor duidelijkere kaders gesteld, denk aan het werken met het blokje, het stoplicht, het lopen van rondes en het geven van instructies. Zo maken de leerkrachten van groep 1/2 nu ook gebruik van het blokje, weliswaar een grote variant, maar waarmee wel de vaardigheden van het blokje worden ingeoeffend.
- Binnen de huidige situatie van ons tijdelijke gebouw proberen we de kinderen mogelijkheden te geven om hun eigen werkplek te kiezen. Dit betekent dat iedere groep een eigen leerplein heeft met daarbij passende afspraken.
- Kinderen leren zelf hun werk nakijken en bepalen of het nog hulp behoeft of afgerond is (door middel van de plek waar ze het werk neerleggen of dit in te vullen op hun weektaak). Al vanaf de onderbouw wordt er aandacht besteed aan het nakijken van het gemaakte werk. In groep 1/2 bespreekt de leerkracht het de gemaakte taak met de leerling en controleert samen met de leerling hoe het gegaan is. We stimuleren kinderen zelfstandig te reflecteren op het gemaakte werk. In de middenbouw leveren de kinderen hun werk in bij de inleverplek in de klas. Daar maken de kinderen de keuze of zij nog hulp nodig hebben (inleveren bij het vraagteken) of dat het werk de kast in kan (inleveren bij klaar). De leerkracht controleert steekproefsgewijs het ingeleverde werk bij klaar. In de bovenbouw leveren de kinderen hun werk in op de hoek van hun eigen tafel, met daarbij hun weektaak. Op de weektaak tekenen de kinderen het werk af. Daarbij geven zij aan op welke dag de taak afgerond is (kleur van de dag) en geven zij aan hoe de taak ging (groen/oranje/rood). De leerkracht controleert de weektaak gedurende de week.
- We zijn gestart met het opzetten van het werken aan een eigen leerdoel. Deze is terug te vinden in 'de lege la' in de keuzekast. We willen de kinderen leren eigen initiatief te nemen in wat ze nog graag willen leren. We stimuleren de kinderen daarvoor zelfstandig een plan op te stellen. We hebben dit opgestart in de groepen 6 t/m 8 en gaan dit uitbreiden naar groep 5.

Wat gaat goed?

- Kinderen leren zelfstandig werken en reflecteren op hun werk.
- Er is een duidelijke doorgaande lijn zichtbaar bij leerkrachten en bij kinderen die zelfstandigheid ondersteunt.
- Leerkrachten zijn zich er bewuster van de verantwoordelijkheid meer bij kinderen te laten, zodat zelfstandigheid gestimuleerd wordt.

Ontwikkelpunten

- Zelfstandigheid is nog niet vanzelfsprekend voor alle kinderen.
- In groep 3 is het werken nog meer leerkracht-gestuurd; dit wordt geleidelijk opgebouwd. De overgang vanuit de kleuters naar de start in groep 3 vraagt deze meer leerkracht-gestuurde aanpak ook. We zijn ons bewust dat dit meer leerkracht-gestuurd onderwijs is en proberen de zelfstandigheid in groep 3 ook te ontwikkelen. Bijvoorbeeld door de inzet van de weektaak na de herfstvakantie en het aanbieden van keuzewerk.
- Ons tijdelijke gebouw biedt niet de gewenste mogelijkheden om optimaal gebruik te maken van het leerplein. Hoewel er binnen de groepen wel een vorm van leerplein is gecreëerd, is dit nog beperkt. In het nieuwe gebouw komt een ruim opgezet leerplein, waarvoor we aan het eind van dit schooljaar samen nieuwe afspraken zullen maken over hoe we daar het werken en leren vorm gaan geven.

Reactie visitatieteam

Leerlingen komen rustig binnen, zelfs als de leerkrachten allemaal nog buiten zijn. Ze zorgen ervoor dat hun jas en tas worden opgehangen en weten wat ze moeten doen als ze binnen zijn. Het gebruik van het blokje gaat goed, leerlingen geven dat ook aan. De leerpleinen per groep worden functioneel gebruikt, binnen de mogelijkheden van het tijdelijke gebouw. Jullie hebben jullie visie hierin helder verwoord en hopen dit weer stevig neer te kunnen zetten als jullie in jullie nieuwe gebouw zitten.

Vanaf groep 3 zien wij dat leerlingen hun werk zelf nakijken. We hebben gezien dat het aftekenen van het werk op de weektaak nog niet in alle groepen even consequent gebeurt. De eerste stappen in het werken aan een persoonlijk leerdoel zijn zichtbaar in groep 6 t/m 8, maar moet nog verder worden uitgewerkt (zie aanbeveling). Jullie voornemen om dit ook uit te breiden naar groep 5 vinden wij een goed idee. Mogelijk kan dit meteen gedaan worden wanneer jullie met de aanbeveling aan de slag gaan.

1.3 Samenwerking

School/kindcentrum

Samenwerking is een vaardigheid die we actief stimuleren binnen onze school. We geloven dat kinderen van en met elkaar leren, en dat samenwerken bijdraagt aan sociale ontwikkeling en een positief leerklimaat. We hebben verschillende werkvormen en structuren ingezet om samenwerking te bevorderen.

Wat hebben we gedaan?

- In de groepen 3 t/m 8 is het maatjessysteem ingevoerd. De leerkrachten van groep ½ werkten altijd al met dit systeem.
- We streven ernaar om wekelijks, op de taakbrief, aan te geven welke taak eventueel een samenwerkingstaak is. Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen maatjestaken (M) en samen taken (S). Een maatjestaak moet gemaakt worden met je maatje van die week en de samentaak mogen de kinderen zelf kiezen met wie ze gaan samenwerken. Momenteel is alleen in de bovenbouw aangegeven op de weektaak of er samengewerkt kan/mag worden. We gaan onderzoeken of het ook voor groep 3 t/m 5 mogelijk is om dit aan te geven op de weektaak.
- We hebben duidelijke afspraken geborgd over het moment van wisselen van de groepjes in de klas.
- Samenwerken op leerpleinen met duidelijke afspraken.
- We reflecteren met de kinderen op het samenwerken: *Waar gaat het samenwerken goed? Wat deed jij om het goed te laten verlopen? Wat kan beter?*
- Sinds vorig schooljaar is er een samenwerking met Kids First. Dat betekent dat er een samenwerking is ontstaan met de twee pedagogisch medewerkers van de kinderopvang. Deze samenwerking zijn we aan het professionaliseren met als doel uit te groeien tot een Daltonkindcentrum.

Wat gaat goed?

- Kinderen helpen elkaar en leren van elkaar.
- Samenwerking is zichtbaar en wordt actief gestimuleerd.
- De leerkrachten zorgen voor reflectie op de samenwerking.
- Er is een positieve sociale dynamiek in de groepen.

Ontwikkelpunten

- Samenwerking kan nog meer gekoppeld worden aan leerdoelen. We willen het samenwerken nog meer een vaste positie geven in ons dagelijkse onderwijs. We maken daarvoor gebruik van 'coöperatieve werkvormen' uit de 'Zo werkt de Zuid-Wester map'.
- Niet in elke groep wordt met tafelgroepjes gewerkt, omdat de groep of de ruimte zich hier niet voor leent. Dit gaat in overleg met directie, IB en/of daltoncoördinator en dit is altijd een tijdelijke oplossing. In de voorbereidingen voor de nieuwbouw nemen we duidelijk onze daltonvisie mee in het nieuw te kiezen meubilair. We willen graag straks de mogelijkheid hebben dat in iedere groep gewerkt kan worden met tafelgroepjes.

- Wij streven ernaar om burgerschap een stevigere en meer structurele positie binnen ons curriculum te geven. Daarbij kiezen wij bewust voor thema's die aansluiten bij de behoeften en belevingswereld van de kinderen bij ons op school. We laten deze thema's aansluiten op onze Kwink lessen. Daarmee willen we meer oefenen met de school die functioneert als minimaatschappij waarin kinderen leren samenleven, verantwoordelijkheid nemen en respectvol omgaan met verschillen.

Reactie visitatieteam

Wij hebben gezien dat er in alle groepen wordt gewerkt met maatjes. Leerlingen benoemen dat maatjes vooral worden ingezet bij het naar gym lopen of naar buiten gaan. Maatjeswerk op de taak hebben wij wel op de taakbrief zien staan, maar in de laatste weken waren daar geen maatjesopdrachten op te zien. In de meeste groepen, geven kinderen aan dat dit geen structurele plaats heeft in het programma. Het lijkt ons belangrijk hier teambreed opnieuw bij stil te staan.

In verschillende groepen hebben wij mooie voorbeelden gezien van coöperatieve werkvormen. Bij de kleuters zagen wij meerdere samenwerkingsvormen, zowel in de klas als tijdens de gymles. De kinderen kennen de routines en weten wat er van ze verwacht wordt. Ook in groep 4 zagen we een samenwerkingsopdracht.

Samenwerking lijkt voor leerlingen een vanzelfsprekend onderdeel van jullie onderwijs. Leerlingen mogen vaak samenwerken op de leerpleinen. Jullie organiseren af en toe groepsdoorbrekende ateliers. Dit was vandaag niet, maar leerlingen en ouders vertelden er wel over. Tip: bij een volgende visitatie laten zien.

De samenwerking met de kinderopvang is positief en de pedagogisch medewerkers tonen enthousiasme. Er liggen plannen om samen door te groeien naar een dalton kindcentrum.

1.4 Reflectie

School/kindcentrum

Op onze school merkten we dat reflectie onvoldoende en niet structureel werd toegepast. Hoewel we altijd de reflectiemiddelenposter tot onze beschikking hadden, bleek in de praktijk dat deze zelden daadwerkelijk werd ingezet. Daardoor reflecteerden zowel leerkrachten als kinderen te weinig bewust op hun handelen en ontwikkeling.

Afgelopen schooljaar volgden twee leerkrachten de opleiding tot Daltonleerkracht. Tijdens hun praktijkgedeelte richtten zij zich specifiek op het thema reflectie. Binnen een proeftuintje in groep 7/8 hebben zij geëxperimenteerd met de inzet van de reflectiepot. De ervaringen hiermee waren positief: structureel reflecteren bleek duidelijk bij te dragen aan de ontwikkeling van de kinderen. Er was merkbare vooruitgang te zien in hun reflecterend vermogen.

Door deze ervaringen besloten we als team om reflectie dit schooljaar een centralere plek te geven in ons onderwijs. De (in opleiding zijnde) Daltoncoördinator verzorgde een presentatie voor het team, waarin zij achtergrondinformatie over reflectie deelde. Daarnaast ontvingen alle leerkrachten de leerlijn reflectie, zodat zij beter zicht kregen op de ontwikkellijnen: wat zouden kinderen op welk moment moeten kunnen, en waar werk je naartoe?

Vanuit deze basis is de reflectiepot schoolbreed ingevoerd in alle groepen. De pot bevat reflectievragen die gericht zijn op de taak, en wel in drie fasen: vooraf, tijdens en na de taak. De vragen zijn voor iedere groep hetzelfde, maar de leerkrachten in de onderbouw passen de vragen aan naar het niveau van de kinderen. Dit maakt het voor leerkrachten laagdrempelig om reflectie dagelijks in te bedden in hun onderwijspraktijk. Inmiddels is de reflectiepot een vaster onderdeel van onze dagelijkse routines geworden. We vullen de reflectiepot aan met ideeën van de reflectiemiddelenposter. Zodat er ook voldoende afwisseling is in reflectievormen, maar ook dat er bijvoorbeeld gereflecteerd wordt op samenwerking of sociale vaardigheden. Om dit alles tot een succes te maken, hebben we met elkaar duidelijke afspraken gemaakt over de inzet van de reflectiepot en -poster.

Kortom; Wat hebben we gedaan?

- Reflectiepot geïntroduceerd (kaartjes met vragen voor/tijdens/na de les).
- Reflectiemiddelenposter met zes werkvormen in alle groepen.
- Reflectievragen op de taakbrief. De vragen worden veelal gebaseerd op de daltonkernwaarden of hebben bijvoorbeeld betrekking tot sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen.

Wat gaat goed?

- Reflectie is steeds meer zichtbaar en wordt structureel ingezet.
- Kinderen denken na over hun leerproces en keuzes.
- Leerkrachten begeleiden kinderen in het leren reflecteren.
- Ouder-, kind- en leerkrachtgesprekken: Sinds een aantal jaren komen de kinderen vanaf groep 5 mee naar de oudergesprekken. We nemen de kinderen hierdoor mee in hun voortgang op school. Deze gesprekken bieden ook mooie kansen om met kinderen te hebben over; wat gaat goed en wat kan beter?

Ontwikkelpunten

- Verdieping van reflectie: Aan het eind van het schooljaar 2025–2026 passen alle groepen minimaal twee (of meer) vaste reflectiemomenten per week toe, waarbij kinderen zelfstandig en/of in gesprek reflecteren op hun leerproces en leerresultaten.
- Verwoorden van leerervaringen: In juni 2026 kan minimaal 80% van de kinderen in groep 5 t/m 8 in een reflectiegesprek concreet benoemen wat zij geleerd hebben en welke strategieën zij daarbij hebben gebruikt.
- Zichtbare doorgaande lijn: In februari 2026 is de doorgaande lijn in het reflecteren aantoonbaar is in de praktijk.

Reactie visitatieteam

Wij zien dat reflectie een plek heeft gekregen in jullie onderwijs. De reflectiepot wordt in alle groepen ingezet en leerlingen kunnen benoemen welke kleuren bij welke fase horen (vooraf, tijdens, na). Sommige leerlingen geven aan dat er meerdere keren per dag wordt gereflecteerd, anderen geven aan dat het maar af en toe gebeurt. Reflectie is dus aanwezig, maar niet overal even structureel.

Het is bewezen dat kinderen ondersteuning nodig hebben bij leren reflecteren en dat het gestructureerd aanbieden hiervan helpt om hun reflectief vermogen te vergroten. De tools die jullie hebben ontwikkeld, de reflectiepot, de reflectiemiddelenposter en de reflectievragen op de taakbrief, sluiten daar goed bij aan. Tegelijkertijd missen we nog de diepgang die nodig is om reflectie echt te verbinden aan leren.

Reflectie is mooi in opbouw en jullie hebben als team al veel stappen gezet. De uitdaging voor de komende periode is om reflectie verder te verdiepen, zodat het niet een losstaand moment is, maar onderdeel wordt van jullie dagelijkse manier van denken en handelen: geen kunstje, maar een middel om leren effectiever te maken (zie aanbeveling). Jullie zitten op de goede weg: met de huidige basis is verdere verdieping haalbaar.

1.5 Effectiviteit / doelmatigheid

School/kindcentrum

Binnen de Zuid-Wester streven we naar doelgericht onderwijs waarin tijd en middelen effectief worden ingezet. We willen dat kinderen en leerkrachten weten waar ze naartoe werken en hoe ze daar komen. De afgelopen periode hebben we gewerkt aan het versterken van deze doelmatigheid binnen ons onderwijs.

Wat hebben we gedaan?

- Weektaken en logboeken zorgen voor overzicht en structuur. Naast een doorgaande lijn van de weektaken zijn we ook bezig geweest met het ontwikkelen van een doorgaande lijn in de logboeken, die te vinden zijn in onze klassenmap. We hebben verdieping aangebracht in het bijhouden van onze observaties over kinderen, zodat wij als leerkrachten doelmatiger aan het werk zijn.
- Differentiatie binnen basistaken (levelwerk, compacten). We hebben ons meer verdiept in het aanbrengen van differentiatie van de basistaken. Zo heeft bijvoorbeeld het levelwerk een vastere plek gekregen in de weektaak voor de plusleerlingen en weten zij ook goed hoe de taken op een compactere manier gemaakt kunnen worden.

Wat gaat goed?

- Leerkrachten stemmen taken af op niveau en behoefte van kinderen.
- Er is een duidelijke structuur rondom het zelfstandig werken die doelgericht werken ondersteunt.
- Kinderen leren plannen en evalueren.
- We zijn ons er bewust van dat er effectiever gewerkt kan worden. De leerkrachten reflecteren met de kinderen op effectiviteit/doelmatigheid en gaan bijvoorbeeld in gesprek over 'tijdverspillers', zodat kinderen ook leren effectief om te gaan met hun tijd.

Ontwikkelpunten:

- Het afstemmen van de taken op het niveau en de behoeften van de kinderen vraagt nog verbetering. Om de kinderen doelmatiger met hun weektaak te laten werken, zouden we graag willen gaan werken met een weektaak op maat. Op dit moment is de weektaak voor iedereen in de jaargroep hetzelfde. Alle kinderen weten wat er van hen verwacht wordt en er zijn duidelijke afspraken gemaakt over differentiatie met de kinderen. Echter deze differentiatie vindt mondeling plaats en is niet terug te zien in een weektaak op maat. We zouden graag ons weektaaksysteem anders willen inrichten, zodat er de mogelijkheid ontstaat om gemakkelijker weektaken op maat te maken.
- De koppeling tussen reflectie en leerresultaten kan sterker. Leerkrachten en kinderen kunnen aan het eind van het schooljaar 2025–2026 concreet benoemen welke leerdoelen centraal staan en welke stappen nodig zijn om deze te bereiken.

- Evaluatie van weektaken en logboeken moet structureel plaatsvinden. In teamvergaderingen wordt maandelijks geëvalueerd hoe doelgerichtheid in de lespraktijk zichtbaar is, met concrete voorbeelden uit de klas.

Reactie visitatieteam

De weektaken zorgen voor structuur en overzicht. De logboeken hebben wij niet bekeken, maar teamleden geven aan dat dit onderdeel aandacht verdient. In de lessen zien wij dat de lestijd efficiënt wordt benut en dat leerlingen die geen instructie krijgen, zelfstandig en taakgericht aan het werk zijn.

Jullie schrijven dat levelwerk en compacten een vastere plek hebben gekregen binnen de weektaak. Wij zien inderdaad dat dit in een aantal groepen redelijk vorm krijgt, maar dit geldt niet schoolbreed. Vooral de leerlingen die meer aankunnen krijgen niet overal passende uitdaging of begeleiding (zie aanbeveling).

Afspraken over het plannen van taken en het zelf nakijken zijn duidelijk voor leerlingen. De leerlingen kunnen goed benoemen wat zij moeten doen. Tegelijkertijd missen wij nog de koppeling tussen leerdoelen, reflectie en de keuzes die kinderen kunnen maken in hun werk. Door deze verbinding sterker te maken zullen de leeropbrengsten kunnen verhogen.

Dit sluit ook mooi aan bij de kleine zorgcyclus: dagelijks zicht houden op begrip, doelen expliciet maken en daarop vervolgacties bepalen. Door deze cyclus bewust te koppelen aan de weektaak en reflectie, wordt het voor jullie als team nog duidelijker waarom jullie bepaalde keuzes maken en hoe dit bijdraagt aan het leren van de leerlingen

1.6 Borging als voorwaarde

School/kindcentrum

Om Daltononderwijs duurzaam te kunnen vormgeven, is borging essentieel. We vinden het belangrijk om afspraken op papier te zetten en dat deze afspraken ook zichtbaar zijn in de praktijk. Dit vraagt om gezamenlijke verantwoordelijkheid, monitoring en regelmatige evaluatie.

Wat hebben we gedaan?

- Daltonafspraken zijn vastgelegd en worden regelmatig geëvalueerd. De 'Zo werkt de Zuid-Wester map' is geüpdatet.
- Er is sinds dit schooljaar een daltoncoördinator aangesteld.
- De daltoncoördinator is begonnen met de scholing voor daltoncoördinator.
- Daltoncoördinator denkt actief mee hoe we daltononderwijs verder kunnen vormgeven. Er wordt vanuit de directie gefaciliteerd dat de daltoncoördinator voor deze werkzaamheden ook voldoende tijd heeft binnen haar werktijd.
- Afspraken zijn zichtbaar in de praktijk (bijv. planbord, weektaak, keuzekast, reflectiemiddelenposter, reflectiepot enzovoort).

Wat gaat goed?

- Er is sprake van een duidelijke structuur en gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- Daltonprincipes zijn zichtbaar in ons dagelijks handelen.
- Er is een gedeeld eigenaarschap binnen het team.

Ontwikkelpunten

- De borging van gemaakte afspraken en werkwijzen moet nog steviger worden verankerd in beleid en praktijk. Hoewel er al stappen zijn gezet, is nog niet overal sprake van een structurele en duurzame inbedding. Het is belangrijk dat procedures en afspraken niet alleen worden vastgelegd, maar ook consequent worden toegepast in het dagelijks handelen van het team. We willen streven naar het waarborgen van de continuïteit ongeacht personele wisselingen.
- Nieuwe collega's moeten goed worden meegenomen in de afspraken. We willen duidelijke afspraken borgen bij de komst van nieuwe collega's, zodat zij direct op de hoogte zijn van de werkwijze bij ons op school.
- De evaluatiecyclus moet leiden tot groei en ontwikkeling van ons daltononderwijs.
- Binnen de vergaderstructuur moet structureel ruimte komen voor daltononderwijs.

Reactie visitatieteam

De Zo werkt de Zuid-Wester-map is een waardevol document: compleet en overzichtelijk. Jullie hebben deze map digitaal voor alle groepen, wat het werken ermee laagdrempelig maakt.

Het is goed dat de daltoncoördinator de opleiding tot daltoncoördinator volgt. Wij zien dat zij de kennis ook actief inzet in de school. Het team is gemotiveerd om samen door te ontwikkelen.

In school zien we overal herkenbare daltonafspraken terug: planborden, weektaken, keuzekasten, reflectiepotten. Dit zorgt voor een doorgaande lijn.

2. Ontwikkelvermogen

Bij de Zuid-Wester zijn we ons bewust van het feit dat ontwikkeling een continu proces is. We hebben als team de ambitie om ons Daltononderwijs verder te verdiepen en te versterken. Daarbij kijken we niet alleen naar wat er al goed gaat, maar ook naar waar we nog willen groeien en leren. We zijn trots op wat we samen hebben bereikt, en staan open voor nieuwe inzichten, samenwerking en kennisdeling.

Parels van de school/kindcentrum

(hier zijn we trots op)

- De betrokkenheid van het team bij het versterken van Daltononderwijs.
- De samenwerking binnen het team en de gedeelde verantwoordelijkheid.
- De hernieuwde structuur rondom weektaken, keuzewerk en reflectie.
- De invoering van de reflectiepot en reflectiemiddelenposter in alle groepen.
- De steeds meer duidelijke doorgaande lijn in klassenmanagement en Daltonprincipes.

Ontwikkel- en onderzoeksvragen

(hier willen we meer van weten)

- Hoe kunnen we eigenaarschap bij kinderen verder versterken, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling?
- Hoe gaan we de weektaken meer op maat maken? Wat is er nodig om het systeem van onze weektaken zo in te richten dat er gemakkelijk een weektaak op maat te realiseren is?
- Hoe zorgen we voor een goede balans tussen structuur, eigen verantwoordelijkheid en keuzevrijheid?
- Hoe kunnen we reflectie verdiepen en koppelen aan leerresultaten?
- Hoe kunnen we de kwaliteit van eigentaken monitoren en verbeteren?
- Hoe kunnen we de kinderopvang actief betrokken maken bij onze daltonschool zodat we op termijn een Dalton Kindcentrum mogen zijn?

Netwerken, kennisdeling, samenwerking

(welke (dalton)netwerken benut je, waar haal je expertise vandaan?)

- We maken gebruik van de expertise van collega's die Dalton geschoold zijn.
- We maken gebruik van een leerkracht die eerder daltoncoördinator op deze school was. Zij denkt op de achtergrond mee.
- We delen kennis binnen het team via margedagen en intervisiemomenten.
- We benutten externe expertise bij de voorbereiding op de nieuwbouw en de integratie van opvang en onderwijs.

Onze verwachting van de uitslag van de visitatie

(tussentijdse visitatie of niet)

Wij streven naar een vijfjaarlijkse verlenging van onze daltonlicentie (hoge verwachtingen). Tegelijkertijd zijn we realistisch: we bevinden ons als school in een ontwikkelfase. We hebben de afgelopen periode belangrijke stappen gezet om Daltononderwijs opnieuw stevig te verankeren, en het team is gemotiveerd om deze lijn voort te zetten.

We verwachten dat we in aanmerking komen voor licentieverlenging. Daarbinnen een tussentijdse visitatie zou voor ons heel waardevol zijn. We willen jullie graag in ons nieuwe schoolgebouw mee laten kijken hoe was als daltonschool aan het werk zijn. We zien dit niet als controle, maar als een kans om samen te reflecteren en te groeien. Onze ambitie is helder, maar we kiezen bewust voor een zorgvuldige aanpak waarin we ruimte geven aan ontwikkeling, betrokkenheid en borging.

Waar staat onze school/kindcentrum bij de volgende visitatie?

(lange termijnvisie)

Bij de volgende visitatie willen we een school zijn waar Daltonprincipes zichtbaar en voelbaar zijn in alle lagen van de organisatie.

- Kinderen werken vanuit eigenaarschap en verantwoordelijkheid.
- Reflectie is een vanzelfsprekend onderdeel van het leerproces.
- Leerkrachten werken vanuit vertrouwen en geven ruimte aan autonomie.
- Er is een sterkere verbinding tussen opvang en onderwijs. We streven naar een Dalton Kindcentrum.
- Dalton is niet alleen een werkwijze, maar een gedeelde visie die leeft in de school.

Reactie visitatieteam

Ondanks de personele wisselingen van de afgelopen jaren staat het Daltononderwijs bij jullie nog steeds overeind. Dat is een compliment waard.

De punten waar jullie trots op zijn, herkennen wij ook. Wij noemen ook nog een aantal parels:

- Rust in de school
- Coöperatieve werkvormen
- Kinderen kunnen goed verwoorden/ vragen beantwoorden
- Structuur en sfeer in de leerlingenraad
- Sfeer in team
- Klassendiensttaken
- Leerpleinpasjes
- Veerkracht, ondanks wisselingen
- Grote ontwikkelkracht
- De vernieuwde structuur rondom weektaken en keuzewerk, en de schoolbrede inzet van reflectietools. Dit vormt een stevige basis om verder op te bouwen.
- Reflectiepot

De ontwikkel- en onderzoeksvragen die jullie jezelf stellen, zijn passend en sluiten goed aan op de aanbevelingen die wij hebben gemaakt voor de komende 2 jaar.

Over jullie verwachting van de visitatie kunnen we zeggen: jullie zitten op de goede weg. De basis voor dalton is aanwezig en wordt weer sterker zichtbaar met de huidige koers. Een verlenging voor twee jaar past bij de fase waarin jullie nu staan. Dit geeft ruimte om in het juiste tempo door te gaan en straks in het nieuwe gebouw verder te bouwen aan de ontwikkeling die jullie hebben ingezet. Zo komt dalton weer volledig in de kracht te staan.

3. Gedeeld eigenaarschap

Uit de gesprekken met:

---

leerlingen(raad)

We spraken met de leerlingenraad (groep 4 t/m 8). De kinderen vertelden dat ieder een eigen taak heeft binnen de raad en dat je lid wordt door een speech te houden en daarna gekozen te worden. Zij ervaren dat zij serieus genomen worden. Deelname is maximaal twee jaar mogelijk. Er is een ideeënbus waarin leerlingen ideeën kunnen inbrengen; deze worden eens per vier weken besproken tijdens de vergadering van de leerlingenraad. De kinderen gaven aan dat zij mochten meedenken over de nieuwbouw en het schoolplein.

Dit schooljaar hebben zij de schoolkrant bedacht, acties rondom de nieuwbouw en de waterpomp op het plein. De kinderen benoemen als het allerleukste aan de school dat zij vrij mogen spelen op zelfgekozen plekken. Zij geven daarnaast aan dat “alles eigenlijk goed is” en dat je op deze school jezelf mag zijn.

Over eigen taken vertelden de kinderen dat dit in groep 8 bekend is. Leerlingen maken dan een plan: wat wil je leren en wat heb je daarvoor nodig, en dit wordt met de leerkracht besproken. Niet alle leerlingen komen toe aan keuzewerk en zij geven aan dat hier nog niet veel aandacht voor is. Leerlingen uit groep 4/5 hebben nog geen eigen taken, maar zouden dat wel graag willen.

Samenwerken gebeurt regelmatig. Het maatjessysteem wordt volgens de kinderen vooral gebruikt bij praktische momenten, zoals in de gymrij. In de bovenbouw moet overleg plaatsvinden wanneer leerlingen willen samenwerken.

De weektaak is voor alle leerlingen binnen een jaargroep hetzelfde, maar er is wel levelwerk. Levelwerk staat op de weektaak, maar wordt alleen ingepland door leerlingen voor wie dit van toepassing is. Soms mogen leerlingen zelf kiezen of zij instructie volgen.

De reflectiepot is bekend bij de leerlingen. Zij weten dat er gereflecteerd kan worden vooraf, tijdens en na het werken. In de praktijk gebeurt reflectie vooral achteraf, soms vooraf en nauwelijks tijdens. De reflectiemiddelenposter wordt volgens de kinderen niet of nauwelijks gebruikt.

Tot slot gaven de kinderen school gemiddeld een 9. Zij gaan met plezier naar school. Als aandachtspunt benoemen zij dat leerkrachten soms iets beter zouden mogen opletten wat er in de klas gebeurt.

---

ouders

We spraken met drie ouders van leerlingen uit groep 1, 3, 4 en 6. Twee van hen zijn lid van de MR. Ouders gaven aan bewust voor deze school te hebben gekozen vanwege de ligging, de kleinschaligheid en het Daltononderwijs. Zij benoemen dat kinderen hier belangrijke 'life skills' meekrijgen, zoals zelfstandigheid en samenwerken. De school voelt vertrouwd, het team hecht en ouders waarderen dat het een openbare school is waar ruimte is voor eigen keuzes.

Ouders herkennen de daltonkernwaarden in de praktijk. Zij zien in de onderbouw de planborden aan de muur en horen hun kind reflecterende vragen stellen zoals: "Wat vind jij dat er goed ging?" Ook benoemen zij dat kinderen elkaar helpen, zelf hun jas dichtdoen en elkaar vragen om hulp. De overgang van groep 2 naar 3 wordt als intensief ervaren.

In alle groepen zien ouders dat plannen en zelfstandig keuzes maken zichtbaar zijn. De weektaak is opnieuw ingevoerd en wordt thuis uitgelegd. Sommige kinderen zijn er snel doorheen en maken op dinsdag al hun taken af om daarna keuzewerk te kunnen doen. Tegelijkertijd ervaren sommige kinderen druk om hun weektaak op tijd af te krijgen, wat soms al op maandagmiddag spanning geeft.

Samenwerking tussen leerlingen valt ouders op, ook buiten school. Kinderen groeten elkaar in het dorp en voelen zich verbonden met elkaar. Ouders zien dat de school stimuleert dat kinderen niet altijd met hetzelfde vriendje of vriendinnetje samenwerken.

Ouders benoemen dat de afgelopen jaren onrustig zijn geweest door veel wisselingen in het team, wat spanning gaf bij ouders en kinderen. Tegelijkertijd spreken zij hun waardering uit voor de veerkrachtige kern van het team dat is blijven staan. Nu er weer een vaste directeur is na twee interim's, merken ouders meer rust en binding. Dalton wordt volgens hen weer beter opgepakt, met meer individuele aandacht voor kinderen en meer ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. Er mag nog wel meer aandacht komen voor kinderen die meer uitdaging aan kunnen.

De communicatie is beter geworden, onder andere door berichten via Parro en door de nieuwsflits vanuit de MR. Ouders voelen zich goed meegenomen in schoolontwikkelingen en plannen, onder andere via MR-vergaderingen en werkgroepen zoals die rondom het groene schoolplein.

In wensen verschillen ouders van mening. Een ouder geeft aan dat er soms veel gevraagd wordt van ouders en kinderen en dat de school meer school zou mogen zijn, met minder beroep op ouders. Andere ouders ervaren de betrokkenheid juist als waardevol en prettig en vinden het fijn om mee te kunnen kijken binnen de school.

Tot slot spraken ouders hun waardering uit voor de manier waarop de school omgaat met slechthorendheid: het hele team staat hier achter en wil zich hierin verdiepen.

---

medewerkers

De teamleden die langer op de Zuid-Wester werken, gaven aan dat de afgelopen jaren intensief zijn geweest door de vele wisselingen binnen het team. Dit heeft energie gekost, maar ook gezorgd voor een sterk gevoel van verantwoordelijkheid. Ze ervaren de laatste tijd meer rust en duidelijkheid. Het team geeft aan dat het fijn is dat er weer één gezamenlijke lijn is, de daltonlijn.

Ze benoemen dat de weektaak helpend is. Ze zien dat leerlingen hierdoor zelfstandiger worden en meer overzicht hebben. Tegelijkertijd geven zij aan dat de verdieping, bijvoorbeeld differentiatie, eigenaarschap en reflectie, nog meer aandacht vraagt.

Het team laat een open houding zien. Er is vertrouwen dat de ingezette koers de komende periode verder kan worden uitgebouwd.

We hebben ook gesproken met 1 van de collega's van de kinderopvang en zij wil graag een opleiding dalton gaan doen en voelt zich verbonden met de Zuid-Wester.

---

schoolleiding/ leiding kindcentrum en daltoncoördinator(en)

We spraken met de directeur, intern begeleider en daltoncoördinator. De directeur startte met een korte presentatie over de ontwikkeling van de school. De afgelopen jaren zijn er veel personele wisselingen geweest, wat voor onrust zorgde. Tegelijkertijd bleven ouders bewust kiezen voor deze school vanwege de kleinschaligheid en de visie. Inmiddels is er weer een vaste directeur en vaste IB'er, wat zorgt voor meer rust.

Samen met Glenda Noordijk (daltonopleider) zijn alle daltonkernwaarden opnieuw langsgedaan en vertaald naar praktische afspraken, zoals de doorgaande lijn in de weektaken. Nieuwe leerkrachten krijgen eerst een jaar ruimte om te landen voordat zij starten met daltonscholing. Ook de kinderopvang wordt hierin meegenomen. In maart volgt een vervolgbijeenkomst over rekenen en dalton onder begeleiding van een externe deskundige.

Ze zijn opnieuw aan het opbouwen vanaf de basis. De weektaak heeft rust gebracht, de keuzekast is terug in de klas en er wordt gewerkt met klaartaken, keuzetaken en eigen taken. In de bovenbouw staat het werken met eigen taken nog in de beginfase. Reflectie krijgt steeds meer vorm: vanuit een proeftuin in groep 7/8 is de reflectiepot schoolbreed ingevoerd, aangevuld met de reflectiemiddelenposter.

De samenwerking met de kinderopvang groeit. Zij staan open voor dalton, één medewerker wil de opleiding volgen en de school gaat kijken bij DKC Kloosterveen. De school mag zich een DKC in oprichting noemen. De daltoncoördinator volgt momenteel de opleiding tot daltoncoördinator bij Saxion.

De samenwerking met andere Dalton scholen komt langzaam op gang, al is de school nog niet actief in de daltonregio.

Rondleidingen voor nieuwe ouders worden verzorgd door leerlingen uit groep 7/8. Ouders ervaren dit als waardevol en passend bij school.

---

bestuurder(s)

We spraken met de adviseur kwaliteit en onderwijs vanuit het bestuur, stichting Baasis. Stichting Baasis heeft 13 scholen, 1 daltonschool. Zij is sinds mei 2025 betrokken bij de school en beschikt over ruime ervaring met daltononderwijs. Door de vele wisselingen in het team is zij de afgelopen periode intensief betrokken geweest, onder andere rond het inspectiebezoek en tijdens schoolbezoeken. Het bestuur heeft wat besluiten genomen om de kwaliteit weer op te bouwen. Zij ondersteunt de startende directeur hierin en kijkt mee op resultaten, analyses en passende interventies. De ontwikkelingen op gebied van schoolkwaliteit kunnen stevig gebouwd worden met behulp van de daltonontwikkeling. Er moet veel gebeuren om de boel weer stevig neer te zetten. Er worden prioriteiten gesteld op korte en lange termijn.

Zij typeert het team als veerkrachtig en gemotiveerd. Ondanks de onrust van de afgelopen jaren ziet zij dat de school stap voor stap weer opbouwt. Het bestuur heeft bewust gekozen voor eerst stabiliteit, daarna heldere afspraken en vervolgens borging. Dit vraagt sturing vanuit directie en IB.

De basisroutines zoals het blokje en de weektaak staan. De verdieping, vooral reflectie, vraagt nog aandacht. De focus ligt de komende periode op het versterken van rekenen en dalton.

Zij heeft vertrouwen in de ingezette koers en ziet dat de school hiermee verder kan bouwen aan kwaliteit.

Beoordeling, waardering & advies

Beoordeling

		V/O
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*	O
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	O
2	Zelfstandigheid	V
3	Samenwerking	V
4	Reflectie	O
5	Effectiviteit - doelmatigheid	V

Waardering

De school heeft in een onrustige periode laten zien veerkrachtig te zijn en vast te houden aan haar daltonidentiteit. Ondanks de vele wisselingen is dalton overeind gebleven en wordt er nu weer verder gebouwd.

De basis staat: de kernwaarden zijn opnieuw opgepakt en zichtbaar in de praktijk. Tegelijkertijd is ook duidelijk dat de verdieping nog tijd en aandacht vraagt. De eerlijkheid over waar de school staat, laat het ontwikkelvermogen van het team zien.

Er wordt samen gewerkt aan verbetering door team, directie, IB, daltoncoördinator en bestuur en ook bij de externe nascholing wordt een daltondeskundige ingevlogen.

De licentieverlenging voor twee jaar past goed bij deze fase: de school staat stevig genoeg om door te bouwen en krijgt tegelijk de ruimte om de ingezette ontwikkeling verder te verdiepen en te borgen.

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
☐	Eerste licentie toekennen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde
☐	Geen eerste licentie toekennen, over twee jaar opnieuw visitatie voor licentie toekennen	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
☐	Licentie voor de komende periode* verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige

		visitatie + borging
☒	Over twee jaar versnelde visitatie	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
☐	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

---

Aanbevelingen

	Omschrijving
1	Maak de weektaak passend voor iedere leerling door differentiatie concreter te maken, met extra aandacht voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben. Verbind dit aan de kleine zorgcyclus, zodat doelen en ondersteuning bewuster en gericht worden ingezet.
2	Zet het werken met eigen doelen vanaf minimaal groep 6 stevig neer, stimuleer daarbij meer eigenaarschap bij leerlingen en maak klaar- en keuzewerk betekenisvoller.
3	Zorg voor meer diepgang in reflectie met als doel de leeropbrengsten, zowel sociaal-emotioneel als cognitief, te verhogen.

Slotopmerking visitatieteam

Wij willen jullie hartelijk bedanken voor de dag op jullie school. We hebben met veel plezier gekeken, geluisterd en gesprekken gevoerd met kinderen, team, ouders en bestuur.

Jullie hebben in een onrustige periode veel veerkracht laten zien. Jullie hebben de daltonidentiteit vastgehouden en bouwen nu weer op. Daarom gaan wij het bestuur van de NDV adviseren om jullie daltonlicentie voor twee jaar te verlengen. Dit biedt jullie de ruimte om de ingezette ontwikkeling verder te verdiepen en te borgen zonder hele grote veranderingen door te hoeven voeren.

Wij wensen jullie veel plezier met de verdere ontwikkeling en hebben er alle vertrouwen in dat jullie hierin mooie stappen zullen zetten. We kijken ernaar uit om in de toekomst opnieuw mee te mogen kijken.

Slotopmerking school/kindcentrum

Met een goed gevoel kijken wij terug op de Daltonvisitatie. De afgelopen jaren waren voor de Zuid-Wester een periode van verandering, groei en opnieuw opbouwen. Ondanks wisselingen binnen het team en leiding hebben we de koers rondom Dalton weer vast weten te pakken.

De visitatie liet zien wat wij in de praktijk ervaren: een betrokken team, kinderen die met plezier naar school gaan en groeien in zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en samenwerking, en ouders die meedenken en meeleven met de school. De waardering die het visitatieteam uitsprak voor onze rust, veerkracht en duidelijke structuur voelt als erkenning voor het harde werk dat het team heeft verricht.

We zijn blij met de verlenging van onze licentie voor twee jaar. Dit geeft ons de ruimte om de ingezette ontwikkeling verder te verdiepen en te borgen. De aanbevelingen die we hebben ontvangen sluiten nauw aan bij onze eigen ambities. We gaan gericht aan de slag met het versterken van weektaken op maat, het verder uitbouwen van eigenaarschap bij kinderen en het verdiepen van reflectie als vast onderdeel van het leerproces.

De komende periode bouwen we verder aan een toekomstbestendig Daltonkindcentrum, waarin onderwijs en opvang steeds meer verbonden raken en waarin ieder kind zich gezien, gehoord en uitgedaagd voelt. De verhuizing naar ons nieuwe gebouw in 2026 biedt daarbij kansen waar we met enthousiasme naar uitkijken.

Wij danken het visitatieteam hartelijk voor hun open blik, inspirerende gesprekken en waardevolle feedback. We blijven met vertrouwen en ambitie werken aan goed Daltononderwijs voor alle kinderen.

Namens het team van DKC de Zuid-Wester i.o.

Marianne Hardenberg

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

(denk aan: actieplan, tijdpad, uitvoerenden, scholing, externe ondersteuning. Een format hiervan is eventueel te vinden op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'.)

Aanbeveling 1	Maak de weektaak passend voor iedere leerling door differentiatie concreter te maken, met extra aandacht voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben. Verbind dit aan de kleine zorgcyclus, zodat doelen en ondersteuning bewuster en gericht worden ingezet.
Actie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Onderzoek doen naar het maken van een 'weektaak op maat'. Hoe kunnen wij onze weektaak zo maken dat onze kinderen een weektaak op eigen niveau krijgen? 2. Weektaken op maat gaan ontwikkelen. 3. Weektaken op maat gaan invoeren.
Uitvoerenden	Directeur, kwaliteitscoördinator, daltoncoördinator en leerkrachten
Tijdvak	<p>Schooljaar 25-26 onderzoek doen naar het maken van een weektaak met daarin differentiatie. We vragen ondersteuning van een oud-collega die Dalton coördinator is geweest bij ons op school. Zij heeft kennis van onze weektaken en had een systeem ontwikkeld waarmee het mogelijk was om ieder kind een eigen weektaak te geven.</p> <p>Schooljaar 26-27 een pilot draaien met een paar groepen met weektaken op maat en vanuit daar verder ontwikkelen en uitbreiden naar de andere groepen. Doel om in schooljaar 26-27 in alle groepen (3 t/m 8) te werken met een weektaak op maat. In de groepen 1 en 2 worden ook taken op maat aangeboden. Zo creëren we een doorgaande lijn.</p>
Scholing/ externe ondersteuning	Samenwerking opzoeken met een oud-collega, tevens Daltoncoördinator en ICT-er binnen onze stichting. Zij heeft op verschillende vlakken de juiste kennis waarbij zij ons kan ondersteunen.
Toelichting	<p>Momenteel wordt er gewerkt met één dezelfde weektaak voor alle leerlingen binnen de groep. Er zijn wel afspraken met kinderen gemaakt over differentiatie, echter dit is niet terug te zien op de weektaak. We willen graag een systeem ontwikkelen waardoor het voor de leerkrachten mogelijk is om de weektaken gedifferentieerd aan te bieden. Uiteraard doen we dit vanuit de gedachte dat we het belangrijk vinden dat alle leerlingen mogen werken met een weektaak op maat. Zo worden de kinderen meer op hun eigen niveau bediend en kunnen zij met behulp van een passende weektaak ook beter werken aan hun daltonvaardigheden.</p> <p>We kijken hierbij naar het dagelijks handelen van de kinderen in de klas (logboek) en naar de methode gebonden toetsen. Op basis hiervan kijken we welke leerstof het kind nodig heeft voor het zetten van een volgende stap in de ontwikkeling. Ook kijken we welke leerstof kinderen extra nodig hebben (compacten van de leerstof waar dit nodig is; verdieping in de vorm van bv. Levelwerk; extra oefenstof om bepaalde leerdoelen te kunnen behalen).</p> <p>Zo bieden we de leerstof meer en meer aan op een passend niveau voor alle kinderen.</p>

Aanbeveling 2	Zet het werken met eigen doelen vanaf minimaal groep 6 stevig neer, stimuleer daarbij meer eigenaarschap bij leerlingen en maak klaar- en keuzewerk betekenisvoller.
Actie	<ol style="list-style-type: none"> 1. De leerkrachten van de groepen 6 t/m 8 gaan, met behulp van de daltoncoördinator, zich verdiepen in het sterker neerzetten van het eigen leerdoel in de bovenbouw. Leerkracht 7/8 (ook daltoncoördinator) draait eerst een pilot eigen leerdoel in de klas, om vervolgens dit uit te breiden naar de groepen 6 en 7. Gezamenlijk wordt er gereflecteerd op het werken met eigen leerdoelen. Het is belangrijk het team mee te nemen in de bevindingen vanuit de bovenbouw, zodat we op termijn het eigen leerdoel ook kunnen uitproberen in alle groepen. 2. Onderzoek doen naar het betekenisvoller maken van klaar- en keuzewerk. Wat wordt er nu aangeboden? Waarom maken we deze keuzes? Wat hebben we nodig om dit meer betekenisvoller te kunnen maken en beter aan te sluiten bij wat onze leerlingen nodig hebben?
Uitvoerenden	Directeur, kwaliteitscoördinator, daltoncoördinator en leerkrachten
Tijdvak	<p>Actiepunt 1 :</p> <p>Schooljaar 25/26 proeftuintje draaien in groep 7/8. Schooljaar 25/26 eigen leerdoel ook uit proberen in groep 6/7. Schooljaar 26/27 eigen leerdoel structureel inzetten in de groepen 6 t/m 8. Wellicht in dit schooljaar ook een pilot draaien in groep 4/5.</p> <p>Actiepunt 2:</p> <p>Start schooljaar 26/27 onderzoek doen naar het meer betekenisvoller maken van klaar- en keuzewerk. Halverwege schooljaar 26/27 een duidelijk plan hebben en uitvoeren van dat plan, hoe wij het klaar- en keuzewerk meer betekenisvoller kunnen toepassen. De huidige afspraken rondom klaar- en keuzewerk, opgesteld einde schooljaar 24/25, staan hierbij centraal. Dit vraagt nog aandacht om dit goed te implementeren en we zullen dit weer structureler agenderen en met elkaar de gemaakte afspraken blijven voortzetten.</p>
Scholing/ externe ondersteuning	De daltoncoördinator gaat binnen haar opleiding collega's raadplegen om inspiratie op te doen over het klaar- en keuzewerk op andere scholen.
Toelichting	In schooljaar 25/26 zijn we weer gestart met het invoeren van keuzewerk. Waarbij we alle kinderen de mogelijkheid geven wekelijks tijd te hebben om met keuzewerk aan de slag te gaan. Vanuit onze visie willen we dat keuzewerk aansluit bij talentontwikkeling, sociale vaardigheden, aanvullend is op leerdoelen of de mogelijkheid om te werken aan een eigen leerdoel. Echter in de praktijk blijkt het bedenken en aanbieden van dit betekenisvolle keuzewerk lastig. We zijn zoekende in het aanbieden van meer betekenisvoller keuzewerk. We denken dat het sterker neerzetten van het werken aan een eigen leerdoel in de bovenbouw hier al een bijdrage aan kan leveren en we gaan op onderzoek uit hoe we het keuzewerk beter neer kunnen zetten.

Aanbeveling 3	Zorg voor meer diepgang in reflectie met als doel de leeropbrengsten, zowel sociaal-emotioneel als cognitief, te verhogen.
Actie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het is belangrijk leerkrachten zich bewuster te laten zijn van het reflecteren in hun dagelijks handelen in de klas. Zien alle leerkrachten bijvoorbeeld het belang van reflectie in? Weten alle leerkrachten hoe zij het reflecteren goed kunnen toepassen? En weten de leerkrachten wat ze van hun kinderen kunnen verwachten qua reflectievaardigheden? (leerlijn reflectie). Eerst stappen maken naar bewust bekwame leerkrachten in reflectie. 2. Vanuit meer bekwame leerkrachten willen we de reflectievaardigheden gaan overbrengen op de kinderen. We doen onderzoek naar wat is er nog nodig om meer diepgang aan te brengen in de reflectie bij ons op school? Tussendoor werken we uiteraard al aan meer reflectie samen met de kinderen.
Uitvoerenden	Directeur, kwaliteitscoördinator, daltoncoördinator en leerkrachten
Tijdvak	Schooljaar 26-27
Scholing/ externe ondersteuning	Binnen ons team is voldoende expertise op dit gebied waardoor wij dit intern kunnen oppakken.
Toelichting	Het afgelopen schooljaar hebben we meer aandacht besteed aan reflecteren met de kinderen. Zo hebben we de 'reflectiepot' en de 'reflectiemiddelenposter' ingevoerd om praktische handvatten te hebben reflectie dagelijks toe te passen. We zien dat deze middelen nog onvoldoende structureel toegepast worden en tevens diepgang missen. Daarom gaan we ons meer verdiepen in de kernwaarde reflectie, zodat er meer diepgang in reflecteren ontstaat bij de kinderen en leerkrachten. We hopen daarmee de leeropbrengsten, zowel sociaal-emotioneel als cognitief, te kunnen verhogen.

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Naam	Functie	Handtekening	Datum
	Leidinggevende onderwijs		
	Leidinggevende opvang (indien van toepassing)		
	Visitatievoorzitter		

Voor de verdere procedure: zie handleiding '[Daltonschool worden en blijven](#)'.